

c. i k. Komendy obwodowej w Tomaszowie.

Prenumerata ćwierćroczna 3 K.

Wychodzi 1. i 15. każdego miesiąca.

Nr. 15.

Tomaszów 1. Listopada 1916.

Treść: 184. Najwyższe odznaczenie. — 185. Regulamin dla obrotu nasionami koniczyny i roślin strączkowych — 186. Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii dotyczące zaopatrywania ludności w niezbędne artykuły. — 187. Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii dotyczące obrotu handlowego w obrębie obszaru okupowanego i wywozu z obszaru okupowanego. — 188. Uszkodzenia przewodów telegraficznych i telefonicznych. — 189. Wścieklizna w obwodzie Zamojskim. — 190. Róża wąglikowa w powiecie Cieszanowskim. — 191. Towarzystwo „Lubelskie Towarzystwo prawidłowego myślistwa“ zatwierdzenie statutów. — 192. Towarzystwo „Polska Macierz Szkolna“ podjęcie czynności. — 193. Sprawy gminne. — 194. Spoczynek niedzielny i świąteczny w handlu i przemyśle.

184.

Najwyższe odznaczenie.

Jego Ces. i król. Apostolska Mość, w uznaniu znakomitego pełnienia służby w szczególnem użyciu służbowem, nadał zastępcy c. i k. Komendanta obwodu w Tomaszowie podpułkownikowi Alfredowi Jouganowi, krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa z dekoracją wojenną.

185.

Regulamin

dla obrotu nasionami koniczyny i roślin strączkowych.

W myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 11./6. 1916 (dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce Nr, 61) zarządzam co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie c. i k. Gubernii wojskowej F. Nr. 56.517 w sprawie uregulowania obrotu nasionami koniczyny i roślin strączkowych, rozszerza się na **wszelkie rodzaje koniczyn.**

Zajęciu podlegają zatem: wyka, bobik, peluszka, łubin, seradela, koniczyna czerwona, biała i szwedzka, przelot, komonica, lucerna i lucerna chmielowa.

Handel nasionami **traw** wszelkiego rodzaju (tymotka, rajgras itd.) nie podlega w obrębie c. i k. Gubernii wojskowej żadnym ograniczeniom.

§ 2.

Nieproducentów, u których znajdują się obecnie zapasy nasion podlegających zajęciu, winni zgłosić je z dokładnem podaniem posiadanej ilości właściwej Komendzie obwodowej.

Po 15. października podlegną konfiskacie wszelkie **niezgłoszone** zapasy zajętych nasion, **znalezione u osób, które nie są producentami**, ani też nie mogą się wykazać legitymacją c. i k. Gubernii, uprawniającą do zakupu względnie sprzedaży tychże nasion.

186.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 4. października 1916, Dz. rozp. Nr. 70 dotyczące zaopatrywania ludności w niezbędne artykuły.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracji wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Niezbędne artykuły.

Niezbędnymi artykułami w rozumieniu tego rozporządzenia są wszelkie rzeczy, służące ludziom do zaspokojenia koniecznych potrzeb życiowych lub zwierzętom domowym jako pożywienie, jak również przedmioty, służące do wytwarzania takich rzeczy.

§ 2.

Obowiązek zgłaszania.

Jenerał-Gubernatorstwo może rozporządzić, aby każdy, kto ma w zapasie pewne niezbędne artykuły, zgłosił ten zapas, podając ilość, rodzaj i miejsce przechowania. Jeżeli niezbędne artykuły należą do innej osoby, należy w zgłoszeniu podać osobę, uprawnioną do rozporządzenia nimi.

Obowiązek zgłaszania może być także ograniczony na pewne kategorie osób — jak wytwórcy, handlarze, domy składowe i przedsiębiorstwa komunikacyjne.

Rozporządzenie Jenerał-Gubernatorstwa oznaczy, w jakich terminach i w jakich urzędach należy zgłoszenia dokonać. Do oznaczenia tego może być także upoważniona komenda obwodowa.

§ 3.

Obowiązek udzielania wyjaśnień.

Każdy musi na żądanie komendy obwodowej — chociaż nie istnieje obowiązek zgłaszania — udzielić organom c. i k. Zarządu wojskowego wyjaśnień w myśl § 2, co do zapasów niezbędnych artykułów, znajdujących się w jego przechowaniu.

§ 4.

Urzędowe dochodzenia.

Komenda obwodowa może każdego czasu kazać stwierdzić przez oględziny lub przeszukanie domowe, czy uczyniono zadość obowiązkowi zgłoszenia (§ 2) lub obowiązkowi udzielania wyjaśnień (§ 3).

Jeżeli zaniedbano zgłoszenia lub nie udzielono wyjaśnienia, lub też uczyniono to niezgodnie z prawdą, ponosi koszt dochodzenia strona, która była obowiązana do zgłoszenia lub udzielenia wyjaśnienia, a to niezależnie od do dochodzenia karnego.

§ 5.

Wywłaszczenie.

Dla zapewnienia zaopatrzenia ludności w niezbędne artykuły może Jenerał-Gubernatorstwo zarządzić wywłaszczenie zapasów takich artykułów i zajęcie ich aż do ukończenia postępowania wywłaszczeniowego. Zajęcie może zarządzić także komenda obwodowa.

Z pod wywłaszczenia są wyjęte płody rolne, wyjęte z pod zajęcia według § 5 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 11. czerwca 1916, Nr. 61 Dz. rozp., oraz inne niezbędne artykuły, których uprawniony do rozporządzenia nimi potrzebuje dla własnego utrzymania i utrzymania swoich domowników lub dla dalszego prowadzenia swego przedsiębiorstwa rolnego lub przemysłowego.

§ 6.

Wynagrodzenie.

Jeżeli co do wynagrodzenia za wywłaszczone zapasy nie doszło do skutku porozumienie z wywłaszczonym, oznaczy wysokość wynagrodzenia komenda obwodowa po wysłuchaniu dwóch rzeczoznawców i jednego zastępcy gminy, w której zapasy są złożone, gdy jednak chodzi o przedmioty, podlegające szybko zepsuciu, po wysłuchaniu jednego rzeczoznawcy. Komenda obwodowa może przy oznaczaniu wynagrodzenia przywołać także innych interesentów lub zastępców interesowanych urzędów.

Wywłaszczony musi po oznajmieniu mu wysokości wynagrodzenia oddać na żądanie komendy obwodowej zapasy organom, przez nią wskazanym, za wypłatą wynagrodzenia lub za złożeniem go do depozytu sądowego.

Jeżeli wynagrodzenie wynosi tysiąc koron lub więcej, lub jeżeli zostało oznaczone poniżej kwoty szacunkowej, proponowanej przez rzeczoznawców, może wywłaszczony zażądać w ciągu czternastu dni po oznajmieniu mu wysokości wynagrodzenia decyzji sądowej co do swego roszczenia o wynagrodzenie.

Sąd rozstrzyga w postępowaniu incydentalnym.

§ 7.

Opublikowanie.

Niezależnie od ogłoszenia z mocą obowiązującą rozporządzeń, zarządzeń i nakazów Jenerał-Gubernatora (§ 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 25. sierpnia 1915, Nr. 34 Dz. rozp.) będą przepisy, wydane na mocy tego rozporządzenia, podane do publicznej wiadomości w dziennikach, urzędowych tych obwodów, w których mają obowiązywać, oraz przez ogłoszenie w dziennikach, przybicie w miejscu publicznym i w inny sposób zwyczajem miejscowym przyjęty.

§ 8.

Postanowienia karne.

1. Kto zaniedba zgłoszenia lub nie udzieli wyjaśnienia, przepisanego według § 2 lub § 3, lub podaje przytem nieprawdziwe dane, lub kto przytem współdziała.

2. kto zapasy niezbędnych artykułów lub część

tych zapasów, których zajęcie lub wywłaszczenie zarządzono w myśl § 5, zataja, usuwa bezprawnie z miejsca, gdzie są złożone, lub wzbrania się oddać takie wywłaszczone zapasy, będąc do tego obowiązany,

będzie karany przez Komendę obwodową—o ile czyn nie podpada pod surowszy przepis karny—grzywną do dziesięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Obok kary można orzec utratę zapasów, które są przedmiotem orzeczenia karnego.

Utratę zatajonych zapasów (§ 4) orzeka się także, jeżeli nie można wdrożyć dochodzenia karnego.

§ 9.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

187.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 4. października 1916, Dz. rozp. Nr. 71

dotyczące obrotu handlowego w obrębie obszaru okupowanego i wywozu z obszaru okupowanego.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracji wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

Artykuł I.

Po § 3 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15. grudnia 1915, Nr. 47 Dz. rozp., należy wstawić następujące postanowienia:

§ 3a.

Obowiązek zgłaszania.

Każdy wywóz z obszaru okupowanego towarów, których wywóz nie jest zakazany według §§ 1 i 2, musi być zgłoszony w komendzie obwodowej, z której okręgu urzędowego wywóz następuje.

Zgłoszenie będzie potwierdzone z podaniem miejsca pochodzenia, rodzaju towarów i miejsca wywozu.

§ 3b.

Ograniczenia obrotu w obrębie obszaru okupowanego.

Jenerał-Gubernator może w drodze rozporządzenia uzależnić obrót między poszczególnymi obwodami co do niektórych artykułów, wymienionych w § 1, od

pozwolenia komendy obwodowej lub poddać go innym ograniczeniom.

Artykuł II.

§ 7, ustęp 2, rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15. grudnia 1915, Nr. 47 Dz. rozp., winien brzmieć:

Przy przekroczeniach, oznaczonych w pierwszym ustępie, oraz przy przekroczeniach ograniczeń obrotu, zarządzonych na mocy § 3b, można obok kary orzec utratę towarów, będących własnością skazanego, które są przedmiotem orzeczenia karnego. Jeżeli towary zostały już sprzedane, można uznać cenę kupna za przedpadłą.

Artykuł III.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

188.

Uszkodzenia przewodów telegraficznych i telefonicznych.

Ponieważ w ostatnim czasie zdarzyły się wypadki zerwania drutów przewodów telegraficznych i telefonicznych, które nie wykluczają umyślnego uszkodzenia, zwraca się ponownie uwagę gmin w ślad za udzielonymi już niejednokrotnie rozkazami, że gminy **odpowiadają** za wszelkie uszkodzenia przewodów i w razie nie wydania sprawcy obłożone zostaną dotkliwymi grzywnami.

189.

Wścieklizna w obwodzie zamojskim.

W następujących miejscowościach stwierdzono urzędownie wściekliznę: Podtopole, Szopowa, Tereszpol.

190.

Róża wąglkowa w powiecie Cieszanowskim.

W Woli Wielkiej stwierdzono urzędownie w 7-u zagrodach różę wąglkową.

191.

E. Nr. 8771/16.

Towarzystwo „Lubelskie Towarzystwo prawidłowego myśliwstwa“ zatwierdzenie statutów.

Reskryptem c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie z dnia 14./10. 1916 A. Nr. 105.380 zezwolono towarzystwu „Lubelskie Towa-

rzystwo prawidłowego myśliwstwa“ w siedzibą w Lublinie na podjęcie swych czynności w obszarze Gubernatorstwa.

192.

E. Nr. 8745/16.

**Towarzystwo „Polska Macierz Szkolna“
podjęcie czynności.**

Reskryptem c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie z dnia 10. października 1916 A. Nr. 110.271/16 zezwolono towarzystwu „Polska Macierz Szkolna“ w siedzibą w Lublinie na podjęcie swych czynności w obszarze Gubernatorstwa.

193.

E. Nr. 8281 i 7271/16.

Sprawy gminne.

Dla gminy Majdan górny został wybrany wójtem Józef Witkowski zaś jego zastępcą Paweł Krawczyk.

W Kotlicach (gmina Kotlice) został wybrany sołtysiem Leon Kliszcz, zaś jego zastępcą Michał Bajwoluk.

194.

E. Nr. 631/IV/16.

**Spoczynek niedzielny i świąteczny w handlu
i przemyśle.**

Na podstawie reskryptu c. i k. Wojskowego Jeneralnego Gubernatorstwa z 25. września b. r. Z. S. Nr. 58258, zmieniając częściowo tutejsze rozporządzenie umieszczone w Dzienniku urzędowym Nr. 4 pod L. 16, zarządza się w sprawie spoczynku niedzielnego i świątecznego w handlu i przemyśle w obwodzie Tomaszowskim co następuje:

W niedziele i święta rzymsko-katolickie, z wyjątkiem Bożego Ciała, pierwszego dnia Bożego Narodzenia i Wielkanocy, mogą być otwarte wszystkie sklepy od 8 do 11 przedpołudniem, sklepy zaś spożywcze także od 3 do 4 popołudniu.

Podczas trzech wymienionych wyżej świąt mogą być sklepy spożywcze otwarte tylko od 8 do 10 przedpołudniem.

Fryzjernie i publiczne zakłady kąpielowe mogą być otwarte w dni świąteczne i niedzielne do 2 popołudniu, podczas zaś wyżej wymienionych trzech świąt tylko do 11 przedpołudniem.

Restauracje, cukiernie, mleczarnie i herbaciarnie, mogą być otwarte przez cały dzień.

Przedsiębiorstwa, co do których przerwa w ruchu przyniosłaby ogółowi szkodliwe skutki, jak np, elektrownie, wodociągi i t. p., oraz takie przedsiębiorstwa przemysłowe, które ze względu na swoje urządzenie muszą być w ciągłym ruchu i któreby z powodu zastanowienia ruchu poniosły znaczne szkody, jak wapienniki, huty, rafinerye spirytusu, cukrownie, cegielnie kręgowe, fabryki szkła, mogą pozostawać w ruchu.

Żydowskie sklepy mogą być w soboty i święta żydowskie zamknięte, z wyjątkiem miejscowości, w której istnieje tylko jeden żydowski sklep spożywczy, z tego jednak powodu nie będą im żadne ulgi przyznawane podczas niedziel i świąt rzymsko-katolickich;

Powyższe zarządzenia nie dotyczą aptek, które muszą być, jak w zwykłe dni powszednie otwarte do godziny 9 wieczór.

Przekroczenia niniejszego zarządzenia karane będą na podstawie rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 19. sierpnia 1915 r. Dz. rozp. Nr. 30 grzywnami do 2000 koron, lub aresztem do 6 miesięcy.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

C. i k. Komendant obwodu:
Baron Schenk pułkownik m. p.

Universität Jagielloński

Nakładem i drukiem c. i k. Komendy obwodowej w Tomaszowie.

Kraków